

Metodika

odborné přípravy justičního kandidáta

(§ 23 vyhlášky č. 516/2021Sb.)

Tato metodika Justiční akademie (dále jen „metodika“) upravuje průběh odborné přípravy justičního kandidáta, a to v návaznosti na ustanovení § 23 vyhlášky č. 516/2021 Sb., o odborné justiční zkoušce, výběru a odborné přípravě justičních kandidátů, výběru uchazečů na funkci soudce, výběru předsedů soudů a o změně vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů.

Odborná příprava je určena osobám, které složily odbornou justiční zkoušku či jinou profesní zkoušku podle § 60 odst. 5 zákona č. 6/2002 Sb., o soudech a soudcích (dále jen zákon č. 6/2002 Sb.), uspěly ve výběrovém řízení na justičního kandidáta, složily do rukou předsedy krajského soudu slib a splnily předpoklady pro výkon funkce soudce s výjimkou věku a výběrového řízení na funkci soudce.

1. Účel a obsahová náplň odborné přípravy

Účelem roční odborné přípravy je co možná nejkvalitněji připravit justičního kandidáta pro následný výkon funkce soudce a zároveň získat informace o jeho schopnostech a vlastnostech za účelem komplexního hodnocení jeho osoby. Osvojení si nezbytných dovedností pro výkon funkce soudce je v rámci odborné přípravy zabezpečeno jednak působením justičního kandidáta na různých úsecích prvostupňového a odvolacího soudu, jednak absolvováním vzdělávacích akcí Justiční akademie, které mají především podobu praktických a nácvikových seminářů.

Průběh odborné přípravy se řídí **věcným a časovým plánem odborné přípravy**, který stanoví předseda příslušného krajského soudu podle této metodiky. Plán odborné přípravy je zaměřen tak, aby odborná příprava justičního kandidáta sloužila zejména k

- a) prohloubení odborných znalostí a organizačních a komunikačních dovedností,
- b) rozvíjení schopnosti aplikovat právní předpisy v konkrétní věci,
- c) získávání znalostí o jednotlivých agendách vedených soudy a o jejich výkonu,
- d) osvojení si procesních postupů a návyků nezbytných pro výkon funkce soudce a
- e) seznámení se s etickými principy vztahujícími se k výkonu funkce soudce.

Vzor věcného a časového plánu odborné přípravy je přílohou této metodiky (viz Příloha č. 1).

2. Odborná příprava justičního kandidáta na soudě

Odborná příprava justičního kandidáta probíhá u okresních, krajských a vrchních soudů.

V rámci odborné přípravy působí justiční kandidát zpravidla **9 měsíců na okresním soudě** a zpravidla **2 měsíce na krajském soudě**, případně vrchním soudě.

Délku působení justičního kandidáta na jednotlivých úsecích prvostupňového a odvolacího soudu (občanskoprávní úsek, trestní úsek, opatrovníkový úsek, úsek výkonu rozhodnutí a exekucí, úsek správního soudnictví, insolvenční úsek) stanoví předseda krajského soudu, a to zejména s přihlédnutím k dosavadní praxi justičního kandidáta. Není vyloučeno, aby justiční kandidát působil souběžně na více úsecích.

Demonstrativní výčet typových činností vyžadovaných od justičního kandidáta na jednotlivých soudních úsecích je uveden ve vzoru věcného a časového plánu odborné přípravy (viz Příloha č. 1). Uvedené činnosti je možné přizpůsobovat potřebám konkrétního soudu.

Průběh odborné přípravy a její úroveň zajišťují po odborné a pedagogické stránce určení **školitelé**. Školitele jmenuje a odvolává předseda krajského soudu ze soudců, kteří mají předpoklady k výchově justičních kandidátů, v rámci plánu odborné přípravy. Kromě odborného a pedagogického vedení justičního kandidáta vyhotovují školitelé průběžná hodnocení odborné přípravy justičního kandidáta na jednotlivých soudních odděleních u okresního, krajského nebo vrchního soudu. Školitelé hodnotí justičního kandidáta z hlediska jeho odborných kompetencí a organizačních a komunikačních dovedností. Za celou dobu výkonu odborné přípravy musí být zpracována **minimálně dvě průběžná hodnocení**, přičemž soudní úseky, na nichž bude působení justičního kandidáta hodnoceno, určí předseda krajského soudu.

Nejpozději při ukončení odborné přípravy zpracuje předseda příslušného krajského soudu nebo jím pověřený místopředseda **závěrečné hodnocení justičního kandidáta** za dobu výkonu odborné přípravy, a to podle metodiky Justiční akademie schválené ministerstvem a projednané s předsedy krajských a vyšších soudů. Podkladem pro závěrečné hodnocení justičního kandidáta jsou průběžná hodnocení provedená předsedou senátu, členem senátu nebo samosoudcem, u nichž justiční kandidát vykonával odbornou justiční přípravu. Tato průběžná hodnocení jsou součástí závěrečného hodnocení, jehož jeden stejnopis obdrží hodnocený justiční kandidát.

3. Odborná příprava justičního kandidáta na Justiční akademii

Součástí odborné přípravy je účast na seminářích Justiční akademie. Část seminářů je justiční kandidát v rámci roční odborné přípravy povinen absolvovat, účast na ostatních seminářích je fakultativní.

Vzdělávání justičních kandidátů zahrnuje teoretickou část, která slouží především k obecnému seznámení s chodem justice a jednotlivých soudních úseků. Navazující praktická (výcviková) část cílí na osvojení si praktických dovedností soudce, a to formou interaktivních a nácvikových seminářů.

Povinným základem, který musí každý justiční kandidát v rámci odborné přípravy absolvovat, je úvodní seminář pro nově příchozí justiční kandidáty a dále dva ucelené procesní bloky zaměřené na vedení řízení a zvládnutí konkrétních situací, k nimž dochází během civilního a trestního řízení před soudem prvního stupně. Návazně je povinností justičního kandidáta absolvovat alespoň jeden simulovaný proces. Účast na ostatních seminářích nabízených v rámci odborné přípravy je fakultativní.

Justiční kandidát je před započítáním odborné přípravy na Justiční akademii informován o způsobu přihlašování na semináře a známých termínech konání seminářů.

Na prvním semináři v rámci odborné přípravy obdrží justiční kandidát „Průkaz vzdělávání justičního kandidáta na Justiční akademii“, v němž jsou uvedeny povinné i fakultativní semináře. Vzor průkazu je přílohou této metodiky (viz Příloha č. 3).

Povinné semináře je justiční kandidát povinen absolvovat v termínu stanoveném Justiční akademií. V případě, že se justiční kandidát nemůže z důležitého důvodu povinného semináře zúčastnit, omlouvá svou účast prostřednictvím personalistky krajského soudu, jehož je zaměstnancem.

Podmínkou ukončení odborné přípravy justičního kandidáta na Justiční akademii je absolvování všech povinných seminářů, které svým podpisem v průkazu vzdělávání stvrzuje lektor semináře nebo odpovědná akademická pracovnice Justiční akademie.

3.1 Systém vzdělávání justičních kandidátů

3.1.1. Teoretická adaptační část

Teoretická adaptační část je určena k seznámení nově příchozích justičních kandidátů s obecným fungováním justice, chodem soudu a základy profesní etiky. K tomuto účelu slouží jednodenní prezenční seminář zaměřený na postavení soudce a základy profesní etiky, jehož absolvování je v rámci odborné přípravy povinné, a dále distanční semináře, v jejichž rámci

získají justiční kandidáti přístup k e-learningovým textům, metodikám a dalším výukovým materiálům, které se tematicky věnují třem základním studijním okruhům:

- 1) Teoretická adaptační část vzdělávání - zahrnuje zejména materiály vztahující se k obecné organizaci práce (popis jednotlivých oddělení a agend na okresním a krajském soudě od podatelny po spisovnu), k ovládnutí informačních systémů soudu a práci se soudními dokumenty, ke správnému užití češtiny v právní praxi a další studijní opory
- 2) Teoretická povinná část vzdělávání - zahrnuje studijní materiály vztahující se k povinným seminářům odborné přípravy justičního kandidáta
- 3) Teoretická nepovinná část vzdělávání - zahrnuje studijní materiály vztahující se k nepovinným seminářům odborné přípravy justičního kandidáta

3.1.2 Praktická (výcviková) část

Praktická výcviková část probíhá formou jednodenních a vícedenních prezenčních seminářů a cílí na osvojení si nezbytných procesních znalostí a dovedností. Semináře mají podobu praktických a nácvikových seminářů, které vyžadují aktivní zapojení účastníků.

V rámci této části je povinné absolvovat civilní semináře věnované prvostupňovému civilnímu řízení, opatrovnickému řízení, exekučnímu řízení a dědickému řízení.

Dále je povinné absolvovat seminář věnovaný trestnímu procesu, který je zaměřen na procesní postup před prvostupňovým trestním soudem.

Součástí praktické části je též povinné absolvování jednoho ze dvou simulovaných procesů, které probíhají ve cvičné soudní síni a jsou založeny na aktivní roli účastníků. Justiční kandidát musí povinně absolvovat jeden simulovaný proces dle svého výběru, a to civilní (včetně části opatrovnické) nebo trestní. Fakultativně může absolvovat i druhý simulovaný proces.

Kromě povinných seminářů jsou pro justiční kandidáty připraveny semináře volitelné. Tyto semináře jsou zaměřeny na další oblasti a soudní agendy, na prohloubení znalostí justičních kandidátů v oblasti civilního a trestního práva či na další praktické a jiné dovednosti.

Přehled povinných seminářů a demonstrativní výčet volitelných seminářů je přílohou této metodiky (viz Příloha č. 2).

Justiční kandidáti se mohou účastnit také dalších seminářů pořádaných Justiční akademií, a to za podmínek uvedených u jednotlivých seminářů.

KRAJSKÝ SOUD V

Věcný a časový plán odborné přípravy justičního kandidáta

Titul, jméno, příjmení:

Nar.:.....bytem.....

Datum absolvování odborné justiční zkoušky (jiné profesní zkoušky).....

Zařazení u Okresního soudu v

S přihlédnutím k vyhlášce č. 516/2021 Sb., o odborné justiční zkoušce, výběru a odborné přípravě justičních kandidátů, výběru uchazečů na funkci soudce, výběru předsedů soudů a o změně vyhlášky č. 37/1992 Sb., o jednacím řádu pro okresní a krajské soudy, ve znění pozdějších předpisů, se stanoví tento věcný a časový plán odborné přípravy:

Úsek občanskoprávní

Od do

Školitel:

Povinné vzdělávání:

(uvedeny termíny povinných seminářů na Justiční akademii)

Popis činností:¹

Provádění úkonů po nápadu spisu:

- úkony spojené s vyměřením a vybíráním SOP
- odstraňování vad podání
- odstraňování nedostatku podmínek řízení
- jiné: posouzení předpokladů pro vydání PR/EPR

Studium spisu a příprava věci

- předběžné právní posouzení
- volba vhodného způsobu přípravy jednání

¹ U všech soudních úseků se jedná o demonstrativní výčet typových činností justičního kandidáta, který je možno přizpůsobovat potřebám konkrétního soudu.

- příprava ústního jednání (popř. přípravného jednání) včetně návrhů konkrétního znění poučení dle § 118a o. s. ř.
- návrh a zdůvodnění dalšího procesního postupu po proběhlém ústním jednání (přípravném jednání)
- právní rešerše
- vyhledání přílehlavé judikatury

Další práce se spisem

- tvorba a vedení spisu, práce se vzory
- psaní referátů

Psaní konceptů rozhodnutí

- rozhodnutí ve věci samé (vypracování celého rozhodnutí včetně formální úpravy ANO – NE)
- typová procesní rozhodnutí (vypracování celého rozhodnutí včetně formální úpravy ANO – NE)
- rozhodnutí o předběžném opatření (vypracování celého rozhodnutí včetně formální úpravy ANO – NE)

Úkony spojené s účastí účastníků nebo jiných osob

- výslech a protokolace při dožádání nebo při odstraňování vad (za účasti mentora ano/ne)
- náslech se znalostí projednávané věci
- účast u jiných úkonů soudu (*např. ohledání, provedení důkazu mimo jednání apod. – uvést, o jaké úkony šlo*)

Úsek trestní

Od do

Školitel:

Povinné vzdělávání:

(*uvedeny termíny povinných seminářů na Justiční akademii*)

Popis činností:

Napadlé věci

- lustrace spisu – CESO + RT
- je-li stíhán jako uprchlý – příkaz k zatčení (EZR, vyžádání z cizího státu) a rozhodnutí o stíhání uprchlého
- příslušnost – místní i věcná

- postoupení jako přestupku/kárného deliktu
- zastavení trestního stíhání (např. zánik trestnosti nebo hrozící trest zcela bez významu k již uloženému)
- vrácení věci státnímu zástupci (např. procesní vady, objasnění základních skutkových okolností)
- podmíněné zastavení a narovnání
- rozhodnutí k dohodě o vině a trestu (např. schválení)
- trestní příkaz
- ustanovení obhájce/zrušení ustanovení obhájce
- zkrácené řízení se zadrženým (§ 314b odst. 2 tr.ř.)

Hlavní líčení

- nařízení hlavního líčení a zajištění účasti osob u něj
- dožádání
- kontrola protokolu z hlavního líčení
- rozhodování o námitkách do protokolu
- rozhodování o vyloučení
- rozhodování o bezplatné obhajobě
- svědečné a znalečné
- rozhodování o vazbě
- rozsudek
 - odsuzující
 - zprošťující
 - souhrnný a společný trest
 - s náhradou škody
 - s ochrannými opatřeními
- příprava předložení věci s opravnými prostředky (stížnost, odvolání, dovolání)
- nařízení a průběh veřejného zasedání

Vykonávací řízení – nařízení výkonu trestu

- odklad výkonu trestu
- přeměny trestu
- vyhošťovací vazba

Úsek opatrovnícký

Od do

Školitel:

Popis činností:

Zahájení řízení, podmínky řízení

- posouzení návrhu na zahájení řízení a odstraňování jeho případných vad
- rozhodování o zahájení řízení z úřední povinnosti
- posouzení příslušnosti a rozhodování o ní
- rozhodování o opatrovníkovi pro řízení

Příprava jednání

- skutková a právní analýza případu
- zajišťování důkazů s přihlédnutím k vyšetřovací zásadě
- koncepty rozhodnutí o ustanovení znalce (výběr znalce, zadání otázek)
- realizace dožádání

Předběžná opatření v opatrovnických věcech a věcech domácího násilí

- posouzení podmínek pro nařízení předběžného opatření
- koncepty rozhodnutí o návrzích na nařízení předběžných opatření

Projednání případu

- svolání a vedení jiného soudního roku
- účast při zhlédnutí posuzovaného
- náslech při jednání
- detekce problému a návrhy jeho řešení
- interdisciplinární souvislosti – možnosti a oprávnění orgánů sociálně-právní ochrany dětí, poskytovatelů odborné pomoci a jejich zapojení do řešení problému

Participační práva nezletilých dětí

- poskytování informací dítěti, jeho slyšení a případné sdělení a vysvětlení rozhodnutí

Rozhodnutí věci

- koncepty rozhodnutí ve věci samé
- předkládání věci k rozhodnutí o opravném prostředku
- rozhodování o znalečném a tlumočném

Výkon rozhodnutí

- specifika výkonu rozhodnutí v opatrovnických věcech včetně výkonu předběžných opatření

Úsek výkonu rozhodnutí a exekucí

Od do

Školitel:

Popis činností:

- předpoklady nařízení exekuce
- zastavování exekucí
- NŘ účastníků a soudního exekutora
- prodej nemovitosti, srážky ze mzdy, přikázání pohledávky – jednotlivé procesní úkony soudu

Úsek správního soudnictví

Od do

Krajský soud v

Školitel:

Popis činností:

- studium žaloby, vyjádření k žalobě, eventuálně napadeného rozhodnutí a správního spisu
- seznámení se s činností soudu směřující k projednání věci (zejména problematika účastenství, osob zúčastněných na řízení, procesního skončení věci)
- náslechy v jednací síni se znalostí věci
- příprava konceptů rozhodnutí v jednotlivých typech řízení upravených s. ř. s. (zejména žaloba proti rozhodnutí, ochrana proti nečinnosti, ochrana před nezákonným zásahem)

Insolvenční úsek

Od do

Krajský soud v

Školitel:

Popis činností:

Od zahájení insolvenčního řízení do rozhodnutí o úpadku:

- zpracování insolvenčního spisu
- návrh procesního postupu
- vypracování konceptu rozhodnutí (vyhláška o zahájení insolvenčního řízení, usnesení o odmítnutí insolvenčního návrhu, usnesení o uložení zálohy na náklady insolvenčního řízení, rozhodnutí o zastavení řízení pro nezaplacení zálohy)

Od rozhodnutí o úpadku:

- studium spisu
- návrh procesního postupu
- vypracování konceptu rozhodnutí

- náslech u jednání

V incidenčních sporech

- odborná rešerše spisové dokumentace
- právní rozbor či odborné stanovisko
- účast na projednání incidenčního sporu
- vypracování konceptu rozhodnutí

Civilní odvolací úsek

Od do

Krajský soud v

Školitel:

Popis činností:

- zkoumání předpokladů pro věcné posouzení opravného prostředku (včasnost, absence vad, soudní poplatek, doručení ostatním účastníkům...)
- studium spisu soudu prvního stupně, přezkoumávaného rozhodnutí a opravného prostředku
- definování hlavních otázek k přezkumu a volba odůvodněného postupu a řešení
- náslechy v jednací síni se znalostí věci
- příprava konceptů rozhodnutí: rozsudků i usnesení (stejně možnosti jako u konceptů před soudem prvního stupně)

Trestní odvolací úsek

Od do

Krajský soud v

Školitel:

Popis činností:

- kontrola spisu – doručení, obhájce, vyčerpání předmětu řízení
- rozhodování v neveřejném zasedání – rozhodnutí o zrušení a vrácení věci
- nařízení veřejného zasedání – usnesení o zamítnutí opravného prostředku
- rozsudek

V dne

.....
předseda/předsedkyně krajského soudu

Příloha č. 2: Přehled povinných seminářů a demonstrativní výčet volitelných seminářů

POVINNÉ semináře

(nutné v rámci odborné přípravy absolvovat)

- **Postavení soudce a základy profesní etiky** (1 den)

- **Civilní řízení** (3-4 dny)
- **Opatrovnické řízení** (3-4 dny)
- **Výkon rozhodnutí a exekuce, dědické řízení** (3-4 dny)

- **Trestní řízení** (5 dní)

- **jeden simulovaný proces dle výběru:**
 - **Simulované civilní jednání** (3 dny) + **Simulované opatrovnické řízení** (3 dny)
nebo
 - **Simulované hlavní líčení** (3 dny)

VOLITELNÉ semináře

(fakultativní účast)

- **distanční semináře** (e-learning, videa, metodiky a další materiály určené k samostudiu)

- **Psaní soudních rozhodnutí** (1 den)

- **Reprezentativní projev v soudní síni** (1-3 dny)

- **Simulované veřejné zasedání** (3 dny)

- **Správní soudnictví** (3 dny)

- **Insolvenční řízení** (3 dny)

- **Náklady civilního řízení** (1-3 dny)

- **Ukládání trestů** (1 den)

JUSTIČNÍ AKADEMIE

www.justice.cz

Justiční akademie, Masarykovo nám. 183/15, 767 01 Kroměříž
Tel.: +420 573 505 111, e-mail: sekretariat@akademie.justice.cz

Průkaz vzdělávání

**justičního kandidáta
na Justiční akademii**

.....
Titul, jméno, příjmení

.....
Datum odborné justiční zkoušky

.....
Počátek odborné přípravy justičního kandidáta

JUSTIČNÍ AKADEMIE

www.justice.cz

Justiční akademie, Masarykovo nám. 183/15, 767 01 Kroměříž
Tel.: +420 573 505 111, e-mail: sekretariat@akademie.justice.cz

Povinné semináře:

Název:	Datum absolvování:	Podpis lektora:
Postavení soudce a základy profesní etiky		
Civilní řízení		
Opatrovnické řízení		
Výkon rozhodnutí a exekuce, dědické řízení		
Trestní řízení		

Simulované procesy:	Datum absolvování:	Podpis lektora:
Simulované civilní jednání		
Komentář lektorů:		
Simulované opatrovnické řízení		
Komentář lektorů:		
Simulované hlavní líčení		
Komentář lektorů:		

JUSTIČNÍ AKADEMIE

www.justice.cz

Justiční akademie, Masarykovo nám. 183/15, 767 01 Kroměříž
Tel.: +420 573 505 111, e-mail: sekretariat@akademie.justice.cz

Volitelné semináře:

Název:	Datum absolvování:
Simulované veřejné zasedání	
Správní soudnictví	
Insolvenční řízení	
Reprezentativní projev v soudní síni	
Psaní soudních rozhodnutí	
Náklady civilního řízení	
Ukládání trestů	

Jiné semináře:

Název:	Datum absolvování: